

Gekomen om te dienen

Door ds. J.J. van Ekeveld

Doch alzo zal het onder u niet zijn; maar zo wie onder u groot zal willen worden, die zal uw dienaar zijn. En zo wie van u de eerste zal willen worden, die zal aller dienstknecht zijn. Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen.

Markus 10:43-45

Christus maakt in deze verzen duidelijk, wat het betekent dat Hij gekomen is om te dienen. Zoals ieder Schriftwoord, moeten we ook dit woord in het verband zien om het te begrijpen. Daarom letten we allereerst op het verband van deze woorden. In de verzen 32-34 van dit hoofdstuk spreekt Christus met Zijn discipelen over Zijn komend lijden en sterven. Hij zou door de overpriesters en de Schriftgeleerden overgeleverd worden en ter dood gebracht worden. Ze zouden Hem bespotten, geselen, bespuwen en doden. Maar ten derden dage zou Hij weder opstaan. Zijn de discipelen diep onder de indruk van deze derde lijdensaankondiging van Christus? Begint het nu tot hen door te dringen, welke weg Christus zou moeten gaan? Niets van dat alles. Het lijkt wel alsof deze derde lijdensaankondiging helemaal langs hen heengaat. Ze begrijpen er zó weinig van, dat de zonen van Zebedeüs, Jakobus en Johannes, Jezus zelfs durven vragen om een ereplaats in Zijn heerlijkheid. 'En zij zeiden tot Hem: Geef ons, dat wij mogen zitten de een aan Uw rechterhand en de ander aan Uw linkerhand in Uw heerlijkheid' (vers 37). Uit alles blijkt dus, dat er bij de discipelen geen plaats is voor de boodschap van het lijden en sterven van Christus. Als ze begrepen hadden, dat het ook vanwege hún zonden is, dat Jezus moet sterven, dan hadden ze zich diep vernederd voor de Heere en zeker niet gevraagd om een ereplaats in Zijn heerlijkheid.

Borgwerk

Wat zien we duidelijk aan het leven van de discipelen, dat er bij ons van nature geen plaats is voor het Borgwerk van Christus. We begrijpen niet de noodzaak van Zijn lijden en sterven. We verstaan niet, dat het is omdat wij zo diep gevallen zijn in de zonde. We zien niet welke eisen Gods heiligheid doet en we verstaan niet wat Gods rechtvaardigheid betekent. We beseffen niet, dat Gods recht voldoening eist en eisen moet vanwege onze zonde en dat God wil, dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede. (H.C. zondag 5, vraag 12).

Wat is het nodig dat de Heere door Zijn Woord en Geest onze ogen ervoor opent, dat wij diep gevallen zondaren zijn. In het begin van het geestelijke leven kan er zo'n steunen zijn op onze gebeden, onze werken, onze tranen, onze ondervindingen. Het Woord doet zoveel kracht in ons hart. Het is ons zo goed onze nood voor de Heere uit te spreken in het gebed. Het is ons liever onze zonden hartelijk te bewenen dan de vreugde te genieten van een leven zonder God. De keus om voor de Heere te leven is zo hartelijk en oprecht. En we menen, dat het langs die weg al beter met ons zal gaan. Van dat alles maken we de grond om voor God te kunnen bestaan. Met dat alles menen we tot de Heere te kunnen komen. We maken er onze zaligmakers van en voor de enige Zaligmaker is er, als het erop aan komt, geen plaats, ook al noemen we Zijn Naam wel. We denken, evenals Jakobus en Johannes, dat wij zo ook wel eens plaats zullen ontvangen in Zijn heerlijkheid.

Gerechtigheid

Wat zijn we toch blind. Daarom werkt de Heere verder in het geestelijk leven. Onze hartelijke tranen gaan opdrogen. Onze gebeden verflauwen. Onze liefde zinkt in. En daarbij doet de Heere ons zien wat onze zonde betekent, wat het gewicht van onze zonde is. Hij gaat het ons leren, hoe schuldig we staan aan Zijn Wet, die ons vloeken moet. Zijn heilige gerechtigheid komt voor ons te staan en we gaan het zien, dat Gods recht voldoening eist van onze schuld. Dan blijft er aan onze kant geen weg tot God meer over. Dan worden we het waard, dat de Heere ons voor altijd zou verstoten, al blijft er in ons hart de schreeuw naar de levende God. En we worden het ook eens gemaakt met Gods recht, al betekent dat onze eeuwige veroordeling. Calvijn zegt zo vaak, dat we God leren rechtvaardigen, dat wil zeggen dat we Hem gelijk leren geven in de rechtvaardigheid van Zijn vonnis.

Zo komt er plaats voor het Borgwerk van een dienende Christus. Als dan het Evangelie opengaat en het licht mag vallen op de Zaligmaker en Zijn volbrachte werk, dan wordt Hij ons dierbaar en noodzakelijk. Dan gaan we leren, dat er geen andere weg is om met God verzoend te worden en dat er geen andere Naam tot zaligheid is, dan de Naam van Jezus. De dierbaarheid van een lijdende en stervende Jezus gaat dan ons hart innemen, zodat we tot Hem leren vluchten. De wonden van de Zaligmaker maken onze zonden dan bitterder dan ooit te voren, maar in diezelfde wonden vinden we dan ook rijke vertroosting. Wat wordt het ons dan een wonder, dat er door Christus een rechtsgrond onder de zaligheid is gelegd en dat we nu zalig kunnen worden, niet ten koste van Gods recht, maar in de verheerlijking van Gods recht.

Lijden

Jakobus en Johannes hebben van dat alles nog niets begrepen. Daarom verzochten zij na de lijdensaankondiging van Christus om een ereplaats in Zijn heerlijkheid. Het is niet te verbazen, dat Jezus hen daarom bestraffen moet: 'Gij weet niet, wat gij begeert. Kunt gij de drinkbeker drinken, die Ik drink, en met de doop gedoopt worden, waar Ik mee gedoopt word?' (vers 38). De weg naar de heerlijkheid, is de weg door de dood en de hel en het gericht van God. Beseft u wel wat dat betekent? Kunt u die weg gaan? 'Zij zeiden tot Hem: Wij kunnen'. (vers 38). Ziet u wel, dat zij zichzelf niet kennen? Hoe komt het, dat er bij ons geen plaats is voor het lijden en sterven van Christus? Het is omdat we onszelf niet kennen. Luister wat Jezus tot hen zegt: 'De drinkbeker, die Ik drink, zult gij wel drinken, en met de doop gedoopt worden, waar Ik mee gedoopt word; maar het zitten tot Mijn rechter- en tot Mijn linkerhand staat bij Mij niet te geven; maar het zal gegeven worden dien het bereid is' (vers 39-40). Jezus maakt hen met deze woorden duidelijk, dat niet alleen Zijn weg, maar ook hún weg door de diepte zou gaan. Zij zouden ook weten van lijden, van een stervend leven, van kruisdragen achter Hem. De weg van Christus is een weg van lijden tot heerlijkheid. Dat is ook de weg van al de Zijnen. In die zin zouden zij de beker van Christus moeten drinken en met Zijn doop gedoopt worden. Niet om het daarmee te verdienen, want dat heeft Christus alleen gedaan, maar wel in de navolging van Christus, in het drukken van Zijn voetstappen en in het één plant worden met Hem. En over het geven van een plaats aan de rechterhand of de linkerhand van Jezus beschikt de Vader. In alles volgt Jezus het welbehagen van de Vader. En ook de discipelen moeten zich daaraan leren overgeven.

Dienaar

We lezen dan vervolgens in vers 41 dat de andere discipelen het Jakobus en Johannes zeer kwalijk nemen. Niet, omdat zij in tegenstelling tot hun beide medebroeders, wel oog hebben voor de noodzaak van het lijden en sterven van Christus. Want dat hebben zij ook niet. Maar wel nemen zij het de beide zonen van Zebedeüs kwalijk, dat zij alvast de beste plaatsen in de heerlijkheid in beslag willen nemen. Wat denken hun twee medediscipelen wel? Dat zij meer zijn dan hen? Maar dan maakt Jezus hen duidelijk, dat het zó niet gaat in Gods Koninkrijk. Het gaat er niet om de beste en hoogste plaatsen te willen innemen, het gaat er niet om de meeste te willen zijn, het gaat er om te leren dienen. In het Koninkrijk van God geldt, dat grootheid niet anders is dan vrijwillige liefdedienst. Dat plaatst ons midden in het Schriftgedeelte, dat in deze bijbelstudie aan de orde is. Wij willen zo groot zijn, evenals Jakobus en Johannes, maar de Heere maakt Zijn kinderen zo klein. Wij willen zo graag voorop lopen, maar de Heere leert Zijn kinderen dienen en vragen naar Zijn wil. Vandaar ook, dat Jezus tot Zijn discipelen zegt in vers 42 en het eerste gedeelte van vers 43: 'Gij weet, dat degenen die geacht worden oversten te zijn der volken, heerschappij voeren over hen, en hun groten gebruiken macht over hen. Doch alzo zal het onder u niet zijn.' Met deze woorden wil Jezus hen duidelijk maken, dat het er in Zijn Koninkrijk zo anders toegaat dan in de wereld. In de wereld heet hij de eerste, die de baas over anderen speelt, die het over anderen voor het zeggen heeft. Maar in Gods Koninkrijk geldt een andere wet. Daar wordt de 'dienaar' groot en hij die 'aller slaaf' is de eerste. Wat is dat een moeilijke les. Voor de discipelen. Voor ons. Voor allen, die in Gods Koninkrijk werken. Heersen is zo aangenaam en ligt ons zo goed. We hebben dat meegebracht uit het verloren paradijs. Gelukkig als ons eigen ik ondergaat en Gods genade heerschappij krijgt in ons leven. Dan worden we 'dienaar'. Dat is de les, die de discipelen moeten leren om te kunnen dienen in Gods Koninkrijk. Maar het is ook de les, die in Gods Koninkrijk door ons allen geleerd moet worden. Het is een vleeskruisigende les, maar wel een zalige les.

Dienstbetoon

In de wereld geldt dat de grootste is, wie de meeste macht heeft. Christus maakt hier echter duidelijk, dat het in Gods Koninkrijk zo anders is. 'Doch alzo zal het onder u niet zijn'. De discipelen zullen in de toekomst mogen dienen in Gods Koninkrijk. Dan zullen zij ook heel goed moeten weten, hoe het in dat Koninkrijk toegaat, wat het betekent om te dienen. In Gods Koninkrijk gaat het niet om de macht, gaat het er niet om de eerste en grootste te willen zijn, maar daar gaat het om het *dienstbetoon*. Dan ben je pas groot in Gods Koninkrijk. 'Maar zo wie onder u groot zal willen worden, die zal uw dienaar zijn.' Christus zegt als het ware: als u groot wilt zijn, dan moet u 'dienaar' worden, dan moet u niet willen heersen, maar dienen. 'Noch als heerschappij voerende over het erfdeel des Heeren, maar als voorbeelden der kudde geworden zijnde' (1 Petrus 5:3). In de wereld probeert men anderen aan zich ondergeschikt te maken en zichzelf over de ruggen van anderen heen op te werken tot de eerste plaats. Maar in Gods Koninkrijk moeten we een dienaar leren worden van anderen, moeten we leren afzien van eigenbelang om het belang van anderen op het oog te hebben. Wie zichzelf op de allerlaatste plaats stelt, kan geen misbruik meer maken van macht. Zo iemand is nu precies geschikt voor de arbeid in Gods Koninkrijk. Met hoeveel wijsheid zet Christus met deze woorden de discipelen op de plaats waar ze zijn moeten. In vers 44 herhaalt Jezus het nog eens, als Hij zegt: 'En zo wie van u de eerste zal willen worden, die zal aller dienstknecht zijn'. De verzen 43 en 44 zijn parallel opgebouwd. 'De eerste willen

worden' (vers 44) komt dus overeen met 'groot willen worden' (vers 43). En 'dienstknecht zijn' (vers 44) komt overeen met 'dienaar zijn' (vers 43). Uit deze parallelle opbouw volgt dat 'aller' (vers 44) een synoniem is van 'onder u' (vers 43). Daaruit blijkt dus dat hetgeen Jezus hier zegt allereerst betrokken moet worden op de kring van de discipelen. 'Aller dienstknecht' wil in dit verband dus zeggen 'de dienstknecht van alle andere discipelen'. Iets heel anders dus dan hetgeen Jakobus en Johannes aan Christus vroegen. Om in het Koninkrijk te dienen mag er geen verlangen zijn naar de hoogste plaats, maar zullen we de minste moeten willen zijn, zullen we onszelf weg moeten cijferen, zullen we niet in de eerste plaats moeten letten op onszelf, maar op de ander, en vooral op de grote Ander. Dat betekent dat we moeten leren vragen: Wat wilt Gij, dat ik doen zal? Dat is de les in het bijzonder voor de discipelen, die straks in Gods Koninkrijk een grote taak zullen ontvangen. Zo groot, dat de kerk gebouwd zal worden op het fundament der apostelen en profeten (Efeze 2:20). Maar het is ook een les meer in het algemeen voor allen, die de eeuwen door arbeiden in Gods Koninkrijk, ja voor allen, die de Heere vrezen. Als het goed is, dan is het nieuwe leven een dienend leven.

Zelfverloochening

Voor 'dienaar' staat er in het Grieks het woord *diakonos*. Van dat woord is ons woord diaken afgeleid. Het woord kan in algemene zin gebruikt worden voor iemand met een dienende taak ten opzichte van bijvoorbeeld een koning (Mattheüs 22:13). In figuurlijke zin wordt de overheid 'dienaars' van God genoemd (Romeinen 13:4). Een mens kan echter ook 'dienaar der zonde' genoemd worden (Galaten 2:17). Gods kinderen worden 'dienaren van Christus' genoemd (Mattheüs 20:26). Vaker wordt het gebruikt voor degenen, die een taak of functie in de gemeente hebben. Zo noemt Paulus zichzelf 'dienaar van het Evangelie' (Efeze 3:7; Kolossenzen 1:23). Er zijn echter ook 'dienaren van satan' (2 Korinthe 11:13-23). Het kan uit dit alles duidelijk zijn, wat een dienaar voor iemand is. Het is iemand, die geheel in dienst staat van de ander. Die zich geheel geeft voor de ander. Die niet zichzelf op het oog heeft, maar het belang van de ander. Dienaar zijn betekent zelfverloochening. Gelukkig als we zo dienaar zijn van God en Christus. Verschrikkelijk als we onszelf opofferen in de dienst van zonde en satan.

Liefdedienst

Voor 'dienstknecht' wordt in het Grieks het woord *doulos* gebruikt. Het woord betekent letterlijk 'slaaf'. Als Christus hier spreekt over 'aller dienstknecht' dan wil dat dus zeggen 'aller slaaf'. In de Oudheid was een maatschappij zonder slaven ondenkbaar. Als Christus spreekt over Zijn Koninkrijk dan gebruikt Hij meer dan eens het beeld van de verhouding tussen een heer en zijn slaven. Een slaaf is het eigendom van zijn heer, verplicht tot onvoorwaardelijke gehoorzaamheid. Een slaaf heeft zelf niets in te brengen, maar staat geheel ter beschikking van zijn heer. Het woord slaaf houdt absolute gehoorzaamheid in (Romeinen 6:16; Kolossenzen 3:22). Christus Zelf heeft ook, hoewel Hij in de gestalte van God was, de gestalte van een slaaf aangenomen en is gehoorzaam geweest tot in de dood van het kruis (Filippenzen 2:5-8). Paulus noemt zichzelf meermalen 'slaaf van Christus' (Galaten 1:10). Dat duidt niet op een speciale functie binnen de gemeente zoals het woord dienaar (*diakonos*), maar het is een meer algemene aanduiding voor de verhouding tussen Christus en de Zijnen. Ze zijn Zijn eigendom. Hij heeft ze gekocht. Hij beschikt over hen. Ze zijn in Zijn dienst. Nee, dat is geen harde dienst, maar een liefdedienst. En zo zijn ze ook 'aller slaaf'. Ze dienen elkaar. Ze staan tot elkaars beschikking. Ze staan altijd klaar voor elkaar.

Zo moet het dus, volgens deze woorden van Christus, toegaan in Gods Koninkrijk. Het is de levensles voor allen, die in dat Koninkrijk arbeiden, maar ook voor al Gods kinderen. En ze zullen allemaal zeggen, dat het een zoete dienst is, een zoete slavernij. 'Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten'. Heb jij het ook wel eens mogen zingen?

Ons portret: Romeinen 3

Het zal duidelijk zijn, dat zó te dienen iets is, dat dwars tegen onszelf ingaat. In het paradijs mochten we zo dienen. Volmaakt en volkomen. Maar de zondeval is er tussengekomen. We hebben de dienst aan God opgezegd en ook de dienst aan elkaar. Onze zonde is, dat we niet willen dienen, maar heersen. We moeten de houding van Jakobus en Johannes maar niet te ver zoeken. Bij hen komt uit, wat in ons hart leeft. Onze zonde is, dat we zoekers van onszelf zijn geworden en eerrovers Gods. De houding van Kaïn is ons niet vreemd, toen hij uitsprak: 'Ben ik mijns broeders hoeder?' (Genesis 4:9). Wat heeft de zonde veel verwoest. Dienaren van God werden dienaren van satan en zonde. Slaven, die vrijwillig bij de Heere in dienst waren, werden slaven van satan. Niemand is er die God zoekt, niemand is er die goed doet, samen zijn we afgeweken, samen zijn we onnut geworden; zo staat ons portret in Romeinen 3. Door de ontdekkende bediening van de Heilige Geest leren Gods kinderen zich zo kennen. Maar dan komt er ook een droefheid in ons hart over de zonde en een verlangen naar God. Maar we komen ons eigen bestaan steeds weer tegen. Paulus riep het uit, na alle genadeweldaden en geloofsoefeningen: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?' (Romeinen 7:24). Als hij het goede wilde doen, lag het kwade hem al weer bij. Zo leren we ons zelf kennen op de school van Gods Geest.

Dan staat ons leven zo haaks op hetgeen Christus hier zegt. Ben ik een dienaar, een slaaf van God en Christus, maar ook van mijn naaste, zoals Christus het van mij vraagt? Ach, het is er zo ver vandaan. Altijd komt mijn hoogmoedige en zelfzuchtige bestaan er weer tussen. Moet ik zo dienen in Gods Koninkrijk? Moet ik zo 'slaaf' zijn? Dat is altijd weer de strijd.

Bemoediging

Maar nu staat er in deze verzen ook iets, dat zo bemoedigend is. Want dan gaat Christus Zijn discipelen op Zichzelf wijzen: 'Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen, om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen' (vers 45). Om te weten wat dienen betekent, moeten de discipelen dus letten op Christus. Hij is de grote Dienaar, de grote Diakonos. Hij is gekomen om te dienen. Al ons dienen is zo vol tekorten en gebreken. Maar Christus' dienen is volmaakt. Wij willen gediend worden. Want wij willen de meeste zijn. Wij willen heersen. Koningen worden immers door velen gediend? Maar Christus is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen. Hij, Die de Meeste is, de Zoon van God, Hij wilde de Minste zijn. Zie Hem kruipen over de grond in de Paaszaal om de voeten van de discipelen te wassen. Zij waren aan het twisten, wie de meeste is. En toen wilde Jezus de Minste zijn en het werk van een slaaf doen. Dat is dienen. Volmaakt dienen. Hij is gekomen, niet om Zijn wil te doen, maar de wil van de Vader, Die Hem gezonden heeft. Hij wilde Slaaf van de Vader zijn, de lijdende Knecht van de Vader. Want Hij diende tot in de dood. Zijn dienen liep uit op het kruis van Golgotha, op de diepten van de Godverlatenheid, op de diepten van de helse verschrikkingen. Hij heeft Zijn leven niet dierbaar geacht, maar heeft het opgeofferd op het altaar van het kruis. Als de discipelen willen weten, hoe het in Gods Koninkrijk toegaat en wat dienen is, dan moeten ze op Christus letten. Hij wilde 'aller Dienaar' zijn.

Losprijs

Dat Zijn dienen uitliep op de dood, dat maakt Christus hier duidelijk door Zijn discipelen erop te wijzen, dat Hij Zijn ziel gegeven heeft tot een losprijs voor velen. Het Griekse woord voor 'losprijs' is *lutron*. Het is een woord, dat ontleend is aan de rechtspraak (Exodus 21:30; 30:12; Numeri 35:31, 32). Als men bijvoorbeeld een slaaf of een krijgsgevangene wilde vrijkopen, dan betaalde men een losprijs. Het woord wordt in figuurlijke zin gebruikt voor de verlossing van de zonde en de dood (Romeinen 3:24; Efeze 1:7; Hebreeëen 9:15). Zo heeft Christus de prijs betaald om al de Zijnen vrij te kopen en los te kopen. Zij waren gevangen in de klauwen van satan. Zij waren slaven van de zonde. Gods heilig recht eiste daarom hun dood. Door genade leren zij daar hartelijk amen op zeggen. Maar nu is Christus gekomen om aan het recht van God genoeg te doen. Hij heeft de prijs betaald, die voldoening geeft aan Gods heilig recht. Zo heeft Christus willen dienen. Tot in de dood. Want die losprijs betekende Zijn dood. De achtergrond van deze woorden van Jezus vindt u in het bekende hoofdstuk Jesaja 53. Daar wordt gesproken over het plaatsvervangend lijden van de Knecht, de Slaaf des Heeren. 'Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden' (Jesaja 53:5). Heel duidelijk spreekt Jesaja hier over die losprijs. Toen Hij die prijs betaalde, werd Hij verwond, verbrijzeld en gestriemd. En in vers 10 zegt Jesaja: 'Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien'. Hij gaf Zijn ziel, dat wil zeggen Zijn leven, tot een schuldoffer. Hij offerde Zichzelf op aan het kruis om de prijs van de voldoening aan Gods recht te betalen en de schuld van al de Zijnen weg te nemen. Dat was de losprijs. Daar liep Zijn dienen op uit.

Voor wie betaalde Hij die prijs? Voor velen, zo zegt Hijzelf hier tot Zijn discipelen. Hij zegt niet voor allen, maar voor velen. Wie zijn die velen? Onze kanttekenaren zeggen bij de paralleltekst in Mattheüs 20:28 het volgende: 'Dat is, in plaats van velen, namelijk de uitverkoren kinderen Gods, om hen daarmee van de eeuwige dood te verlossen.' Die velen zijn dus Gods uitverkorenen. Het zijn allen, die de Vader Hem gaf. Die Hij droeg in Zijn hart, toen Hij op Golgotha de losprijs betaalde. De verkiezing is het hart van de kerk en predikt de vastheid van de zaligheid. Uit degenen, die de Vader Hem gaf, heeft Christus niemand verloren (Johannes 18:9). Nu mogen wij niet met de verkiezing beginnen. Wij weten niet wie de verkorenen zijn. Wij hebben te maken met Gods geopenbaarde dingen. De Heere begint in het leven van Zijn kinderen niet met de verkiezing. Het eerste wat zij leren is niet 'ik ben verkoren', maar 'ik ben verloren'. Later brengt de Heere hen bij de verkiezing als zij in Christus als in een spiegel Gods verkiezende liefde mogen ontdekken. Dan mogen zij eindigen in de verkiezing en in de verkiezende God. De losprijs is dus bestemd voor de 'velen', voor de verkorenen. Maar de losprijs is wel genoeg voor allen. Het Evangelie predikt ons de algenoegzaamheid van het offer van Christus (Dordtse Leerregels II, 3). In Hem is genoeg voor allen. En allen worden tot Hem genodigd met bevel van bekering en geloof (Dordtse Leerregels II, 5).

Lieflijke reuk

Wat is het voor ons een onmogelijk werk om te dienen, om 'aller dienaar' te zijn. Het gaat dwars tegen ons bestaan in. Wanneer kunnen we dienen? Alleen als we bediend worden uit een dienende Christus. Daarom wijst Christus hier op Zichzelf. Hij wil daar als het ware mee zeggen: Om te dienen hebt u Mij nodig, zonder Mij kan het nooit. Hoe gaat het toe in Gods Koninkrijk? Op de wijze van het dienen. Hoe zullen we dienen? Alleen als we door het geloof met Christus verenigd zijn. In de wedergeboorte wordt een zondaar door het geloof met Christus verenigd. Dan gaan we als een levende rank in de Wijnstok Christus onze levenssappen putten uit Hem. Dan gaan we iets van Zijn beeld vertonen. Zijn voetstappen drukken. Dan gaan we 'naar Hem ruiken'. Paulus spreekt over het verspreiden van een liefelijke reuk van Christus. Wat betekent dat? Ik hoorde eens een voorbeeld om het duidelijk te maken. Als moeder in de keuken bezig geweest is en zij komt de kamer binnen, dan ruikt iedereen aan haar dat zij in de keuken met het eten bezig geweest is, zij ruikt naar de keuken, de geur van de keuken hangt om haar heen. Als we Christus hebben ontmoet in die tere ontmoeting tussen Hem en onze ziel, als er levende omgangingen zijn met Hem, als er gemeenschap is met Hem door het geloof, dan hangt Zijn geur om ons heen. Dan 'ruiken' anderen het aan ons. Dan is het niet moeilijk meer om te dienen. Dan gaat het vanzelf, omdat Zijn beeld dan in ons wordt afgedrukt. Dan worden we bediend uit Hem. Daardoor zullen we dienen als 'aller dienaar'. Als we zien wat het Christus heeft gekost, en hoe Hij diende, dan worden we zo diep vernederd, dan moeten we ons schamen over onszelf. Maar dan zal het ons ook een vreugde worden in een dienend leven Zijn voetstappen te drukken. Dat is het geheim van het leven en de arbeid in het Koninkrijk Gods.

Profeet, priester, koning

Christus stelt Zichzelf hier dus voor als een dienende Zaligmaker. Waarin komt dat dienen van Christus nog meer uit? Wel, in Zijn drievoudig ambt van Profeet, Priester en Koning. Hij dient als de grote Ambtsdrager. Deze dienende Jezus is Profeet om blinde, dwaze zondaren, die de weg niet weten, te onderwijzen door Zijn Woord en Geest. Zijn dienen komt nu ook daarin uit, dat Hij het niet moe wordt Zijn kinderen steeds opnieuw te onderwijzen en dat Hij hen ook steeds weer herhalingsonderwijs geven wil, omdat zij zo hardleers zijn. Deze dienende Jezus is ook Priester. Het behoorde tot Zijn priesterlijk werk, dat Hij het schuldoffer heeft gebracht en de losprijs heeft betaald. In Zijn profetisch onderwijs maakt Hij in het hart plaats voor Zijn priesterlijk werk. Tot Zijn priesterlijke bediening behoort ook, dat Hij de grote Voorbidder is bij de Vader. De priesters dienden immers in het Oude Testament door te offeren en te bidden? Deze dienende Jezus is ook Koning. Als Koning bedient Hij Zijn ambt door Zijn gemeente te vergaderen, te bewaren en te leiden. Deze Koning kan het hardste hart verbreken en de grootste vijand overwinnen. Omdat Christus dient in Zijn drievoudig ambt zal Zijn huis vol worden, zal Zijn gemeente komen uit alle volkeren om eeuwig Zijn lof te zingen. Als het van óns dienen moest afhangen, het was verloren. Maar het hangt af van een dienende Jezus, Die Zijn dienst nog steeds voortzet in de hemel aan de rechterhand van de Vader. Daarom zal de arbeid in Zijn Koninkrijk niet tevergeefs zijn. De dienst van Christus is de garantie voor de vrucht op de arbeid in Zijn Koninkrijk. Want Hij zál zaad zien. Dat zaad zal een schare zijn, die niemand tellen kan uit alle volken. Hier bleef het dienen van de Zijnen zo gebrekkig. Maar straks zullen zij volmaakt dienen. 'Daarom zijn zij voor de troon van God, en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op de troon zit, zal hen overschaduwen' (Openbaring 7:15). Dat is het volmaakte dienen tot in eeuwigheid. Zult u er ook bij zijn? Dan hebt u hier de beginselen van dat dienen geleerd. Maar dan is Christus als de dienende Zaligmaker u hier, in uw nood en dood, boven alles dierbaar en noodzakelijk geworden. Weet u niet hoe u er komen moet? Bedenk, dat Hij nog steeds voortgaat met dienen in Zijn drievoudig ambt vanuit de rechterhand van de Vader. U hebt Hem als Profeet nodig om u te onderwijzen in Godskennis, zelfkennis en Christuskennis. U hebt Hem als Priester nodig om verzoening te vinden in Zijn bloed en bewaring in Zijn voorbede. U hebt Hem als Koning nodig, opdat uw eigen ik overwonnen mag worden voor het eerst en steeds weer opnieuw. Wees dan als een onnutte dienstknecht veel verlegen om Zijn bediening.

Vragen

1. Bedenk op enkele levensterreinen bezigheden die als minderwaardig worden beschouwd (bijvoorbeeld in het gezin, op school, vereniging, werk). Hoe kun je daarin concreet de gestalte van de Heere Jezus laten zien? Doe je dat dan ook daadwerkelijk?
2. Hoe kun je dienaar zijn van allen? Sommigen gaan gebogen onder het gevoel voor anderen altijd het werk te moeten doen. Moet je hierin geen keuzes maken en zo ja, hoe?
3. Mag je als christen opkomen voor jezelf? Hoe verhoudt zich dit in jouw dagelijks leven met het wegcijferen van jezelf. Hoe zou het moeten zijn?
4. Vergelijk Markus 10:35-45 met Lucas 22:24-30. Wat kunnen we daaruit leren?

5. Om een goede reuk van Christus te verspreiden (2 Korinthe 2), is het belangrijk dicht bij Hem te leven.
Hoe geef je dit concreet vorm?

Deze bijbelstudie is onderdeel van een serie van tien bijbelstudies over het thema 'Dienen'. De serie is in 2005 uitgegeven door BN, JBGG en ZGG.